

ופרצת - תכנית מנטורינג לרבנים מבית ישיבת חובבי תורה

אג'נדה להתנעה

תוכן עניינים

1. סיכום מנהלים
2. הנחות יסוד
3. הבעיה
4. הפתרון
5. יעדים ומדדים
6. סיכונים
7. מנגנון המשך
8. שיתופי פעולה
9. תקציב

סיכום מנהלים

תכנית "ופרצת" היא תכנית מנטורינג חדשנית המיועדת לבוגרי תכנית רקמ"ה מבית ישיבת חובבי תורה ניו יורק. התכנית נולדה מתוך ההכרה בצורך הדחוף ביוזמות תורניות פורצות דרך בעת הזו. התכנית נועדה להעניק מעטפת תומכת לרבנים ורבניות האוחזים ברעיון או יוזמה, ולסייע להם לממש את החלום שלהם.

בשנת הפיילוט (שנת תשפ"ו) יתקבלו חמישה משתתפים בלבד, שיזכו לליווי אישי על ידי מנטורים מקצועיים לאורך כחצי שנה. התכנית תכלול חמש פגישות עם המנטור, קבוצת תמיכה של העמיתים, ומעקב צמוד לאורך התהליך. התקציב הכולל לפיילוט עומד על כ \$ 56,000 (משוער), והצלחת התכנית תימדד על פי השגת המטרות האישיות שהגדירו המשתתפים ויכולתם לפרוץ עם היוזמה שלהם.

את התכנית יוביל הרב יותם הלפרין, והיא נבנית כחלק מתהליך כולל של בניית רשת הבוגרים של YCT בישראל. מסמך זה יתייחס לתכנית "ופרצת" בלבד.

הנחות יסוד

התקופה הנוכחית כעת שינוי

העת הזו היא עת של שינויים. כאילו לא היתה לנו מספיק דרמה בחיינו הלאומיים, באו השנתיים האחרונות והראו לנו, כי לא תמו האתגרים העומדים לפתחנו.

כחלק מתהליך התחיה והשיבה של העם לארצו, התורה מחדשת את פניה, והדור מחפש נתיבים חדשים לאלוהיו. בתוך האתגרים הלאומיים המונחים לפתחנו בעת הזו, לא ניתן להפריז בחשיבות עולם הרוח התורני. לעולם התורה יש אחריות וגם הזדמנות לתת מענים, להתחדש בעצמו, ולסייע בפילוס הדרך הלאומית לעתידו של העם היהודי, בארץ ובתפוצות.

לא ניתן להתעלם גם מן הצורך העולה מן השטח, בדמות התעניינות הולכת וגוברת לאורך השנים ביהדות ותורה, בקרב כל שכבות העם. דומה שמגמה זו רק צברה תאוצה מאז אסון שמחת תורה, ה-7.10, בצורך שרבים כה רבים חשו להעמיק את הידע והאחיזה שלהם בזהות יהודית.

על רקע כזה ניתן לצפות לפריחה בעולם התורה, היוזמות התורניות, בתי המדרש וכיוצא בהם. ברם נראה שהמגרש רחוק מלהתמלא.

הבעיה

הקושי ביזמות רבנית

קשה לרבנים ליזום ולפרוץ. כדי להיענות לאתגרים הגדולים, לכאורה מצופה מרבנים להיות יזמים. לפרוץ את הגבולות של העשייה הרגילה כדי להגיע לקהל המצפה להם, לתכנים הנכונים להם, למלא את השליחות שלשמה באו לעולם. לכאורה מצופה מהם לא להסתפק בשגרה הרגילה של הרבנות.

אמנם שגרה זו ברוכה היא, אך במידה וירצו להגיע למקומות בהם העם נמצא, יהיה עליהם לצאת מן המוכר ולהעז בניסויים חדשים, רעיונות והרפתקאות. לצאת מן המרחב הבטוח.

האתגרים המבניים

אך האתגר הוא גדול. רבנים בישראל מצויים בסביבה שלא בהכרח מעודדת יצירתיות ויוזמה. נוספת לכך העובדה שכדי להיות רב בישראל, עליך להיבחן במבחני הלכה, וכישורים יזמיים אינם חלק מסל הכלים בו מצטייד רב בהליך הכשרתו. לצד כל אלו, רבנות היא מרחב בודד למדי, ורוב הרבנים נעדרים סביבה תומכת של קבוצות חשיבה, עידוד, דחיפה קדימה ואלמנטים נוספים שמסייעים בפריצות דרך.

הבדידות המקצועית

לצד אתגרים מובנים אלו, נוספת העובדה כי רבנות היא מקצוע בודד למדי. תפקיד הרב מטבעו מציב את הנושא במשרה בפוויציה מרוחקת, ומטבע הדברים רוב זמנו של הרב מביא אותו לפעול כזאב בודד, ללא להקה, ולעתים ללא חברותא. רבנים רבים מתארים את הצורך בקבוצת שווים, ובקהילה מקצועית תומכת. כאשר אנו מבקשים לראות פריצות דרך, יוזמות יצירתיות ובשורות גדולות, הרי שתנאים אלו הופכים את הדבר לנדיר עד מאוד.

הרקע של בוגרי רקמ"ה

כדי להתמודד עם חלק מן הבעיות הללו, ישיבת חובבי תורה מקיימת מזה שבע שנים את תכנית רקמ"ה. בוגרי התכניות מונים כיום קרוב ל-70 רבנים ורבניות מתחומים שונים, קהילות שונות ורקעים שונים. למרות השוני, נראה כי ניתן להצביע על מכנים משותפים בולטים למדי ב"איזור החיוג" בו נוכל להניח את השקפותיהם של בוגרים אלו, ואת השפה בה הם מדברים תורה.

החסר במרחב הציבורי

לצד הנחות היסוד האמורות לעיל, ניתן להניח השערה טעונה בדיקה ובירור, הגורסת כי המרחב הפתוח ומצפה ליוזמות, מתמלא הרבה יותר מהר ביוזמות מבתי מדרש מסוג מסוים, ובקולות מגוון מסוים. למול אלה, בתי המדרש הקרובים ל"איזורי החיוג" של רקמ"ה, YCT, והנוגעים אליהם, משאירים את המגרש ריק מתחושות הימנעות טבעיות, כאילו לא להם המקום לפעול בו. לו היינו מניחים כי אין להם מה לומר, ניחא, אך דומה כי המצב הוא הפוך, ובתי המדרש הללו מלאים בבשורה, שנושאה לפחות מאמינים שיש לה מה לתת למרחב הציבורי, אך אין זה הסגנון שלהם "להפיץ" תורה ברבים. מניעות אלה אופייניות למדי לציבור הליברלי על גווניו השונים והרבים, וקשה שלא לראות כיצד הן לבסוף מונעות מן התורה הגדולה המצויה בבתי מדרש אלו, לפרוץ את כתלי בית המדרש.

הפתרון

על מנת לסייע לבוגרי ובוגרות רקמ"ה להיענות לאתגרים הגדולים, ולהביא את הכוחות שאנו מאמינים שטמונים בהם, אל המגרש הלאומי, אנו מקימים את תכנית "ופרצת" - תכנית מנטורינג לרבנים, מבית ישיבת חובבי תורה. תכנית זו נועדה להעניק מעטפת תומכת לרבנים ורבניות, בוגרי רקמ"ה, האוחזים ברעיון \ יוזמה \ חלום או תכנית, ולא יודעים כיצד לממש אותם. התכנית תעניק להם מעטפת בדמות מנטור - דמות מקצועית מלווה שתסייע להם להבשיל את הרעיון, לייעד את היוזמה אם היא טרם באה לעולם, או להאיץ תהליכים בחלום שכבר החל לקרום עור וגידים.

מבנה ורציונאל

את התכנית יוביל **הרב יותם הלפרין** (בוגר מחזור ב' של רקמ"ה), והיא תחל לפעול בשנת תשפ"ו בצורת פיילוט. קהל היעד של התכנית הוא בוגרי ובוגרות תכנית רקמ"ה בישראל (בין 60-70 רבניות ורבנים), אשר להם יופץ קול קורא להגשת מועמדות. הגשת המועמדות תכלול תיאור של החלום \ יוזמה, איתה הם מבקשים לפרוץ. מתוכם ייבחרו בשנה הראשונה חמישה משתתפים בלבד. הבחירה תיקבע על ידי קוורום שיורכב מהרב דב לינור, ראש ישיבת חובבי תורה ניו יורק, הרב יונה ברמן, מנהל קשרי הבוגרים, והרב יותם הלפרין, ראש התכנית.

לוח זמנים מפורט (משוער)

- **ספטמבר - אוקטובר**: בניית מאגר מנטורים והכשרתם תוך תיאום ציפיות

- **אוקטובר (מהלך החגים)**: פרסום קול קורא לבוגרי רקמ"ה

- **נובמבר**: ראיונות ובחירת משתתפים

- **סוף נובמבר**: יציאה לדרך

- **דצמבר - מאי**: מהלך מפגשי המנטורינג

- **אפריל**: בחינת המשך

- **מאי**: סיכום מחזור ראשון

תהליך הבחירה

ההגשות תיבחנה במספר פרמטרים:

הרעיון בבסיסו - האם הוא עונה על בעיה או צורך ברמה המקומית \ לאומית

- מהי הבעיה או הצורך

- לכמה אנשים הם נוגעים

רלוונטיות ויכולת ביצוע:

- האם הרעיון רלוונטי לעת הזו

- האם יש חידוש ביוזמה

- האם המועמד המגיש נמצא בפוזיציה מתאימה ליוזמה שלו

- האם יש היתכנות לפרוץ עם היוזמה

- האם החזון הזה מרגש אותנו בעת הזו

תהליך ההגשה והקבלה

התייחסות מפורטת לתהליך ההגשה תיקבע בהמשך, אך היא תכלול טופס מורחב, ראיון אישי, והחלטה על פי הקוורום המצוין לעיל.

המשתתפים שיזכו להיכלל בתכנית יעברו תהליך שמורכב מכמה שלבים:

1. פגישת אפיון עם הרב יותם, הגדרת מטרות לתהליך וניסיון לפיין את המנטור המתאים
2. שידוך למנטור המתאים באחד משני מסלולים - שידוך למנטור ממאגר שהגדרנו מראש, או שהמועמד מגיע עם רצון לקשר עם מנטור שהוא זיהה ואנו נסייע לו בגישה ובמימון

המנטורינג

תפקיד המנטור

המנטור יתפקד כמאמן אישי, איש קשב ושיחה, לשיתוף, עצה טובה, הכוונה ושכלול יכולות.

פרופיל המנטורים

המנטורים יהיו אנשי מקצוע מנוסים, מתחומים משיקים לעולמות הרבנות, או מתוך העולם התורני עם ניסיון מוכח ביוזמות פורצות דרך, או לחלופין מן העולם העסקי, הכלכלי, התרבותי או כיוצא בכך, מהם יוכלו המנטורים להעשיר את המשתתפים בכלים שחסרים להם בעולם הרבני.

מאגר המנטורים

על מנת להימנע מחיפוש יתר שעלול לגזול זמן, לצד סכנה בפיזור וחוסר תיאום ציפיות, אנו נבנה מאגר של מנטורים ראשיים - עד ארבעה מנטורים - איתם נבנה יחד את התהליך הרצוי לתכנית, והמשתתפים יוכלו להיפגש איתם. למנטורים יהיו שיחות תיאום ציפיות עם הרב יותם, ומעקב צמוד וחובת דיווח אחרי כל פגישה.

תגמול ומחויבות המנטורים

המנטור יתפקד ככתובת שרואה את המשתתף כפרויקט אישי. הם יתוגמלו על הפרויקט כולו בכ-8,000-10,000 ש"ח (לא נקבע סופית, טעון התייעצויות נוספות) ויצופה מהם להיות זמינים לחמש פגישות והתייעצויות ביניים.

תחומי הסיוע

הצרכים יכולים להיות שונים ומגוונים, החל מאפיון החלום, דרך גיוס כספים, עובר ליכולות ארגוניות, ולעתים מסתכם בהעלאת מוטיבציה ועצה נכונה במקום הנכון, או חיבור לפרסונות הנכונות בדמות פתיחת דלתות. המנטורים יעברו תיאום ציפיות בהתאם לפגישת האפיון המכינה.

מבנה התכנית

לאחר השידוך יחל תהליך המנטורינג, שיורכב מכחמש פגישות, ושיחות בין לבין, שיתפרסו על פני כחצי שנה. בין הפגישות יתבקשו המשתתפים למלא "יומן מסע" על מנת לסייע להם לתעד את התהליך שלהם, לעורר מוטיבציה, וכן לנהל מעקב שההליך מוצלח.

לצד זאת המשתתפים יתפקדו כקבוצת תמיכה זה לזה, ויחלו את התהליך בפגישה משותפת לכל החמישה, כדי ליצור "חבורה" המסייעת אחד לשני בדרכון, שיתוף מטרות, והעלאת מוטיבציה.

בסיום ההליך תיבחן הארכה של הקשר בין המשתתפים למנטורים, כאשר יתכן שקשר זה יימשך גם באופן טבעי.

יעדים ומדדים

היעד המרכזי

היעד המרכזי של התכנית הינו העצמה, ליווי אישי, וסיוע בפריצת דרך למשתתפי התכנית.

מדדי הצלחה קונקרטיים

הצלחת הפרויקט תמדד בכמה אופנים:

- **מדדים אישיים:** הראשון שבהם יתבסס על המדדים והיעדים שכל עמית שהתקבל לתכנית, הגדיר לעצמו

- **שביעות רצון:** לפחות 80% מהמשתתפים ידרגו את התכנית 4/5 או יותר;
- **יישום יוזמות:** לפחות 3 מתוך 5 משתתפים יפעילו את היוזמה שלהם תוך 6 חודשים מסיום התכנית;
- **שידוכים מוצלחים:** הערכה של איכות השידוכים בין משתתפים למנטורים;
- **פריצות דרך:** ככל שיוזמה חדשה ממש נולדה במציאות בעקבות התכנית, הרי שנוכל לראות בכך אפילו הצלחה יתרה;

זיהוי כשלונות

נוכל לזהות כשלון בשידוכים לא מוצלחים, או בתהליך שלא הניב את התוצאות הרצויות באופן מקומי.

סיכונים

הסיכון המרכזי שיכול להיות מכשלון התכנית מתחלק לשלושה:

1. **סיכון לשמה של YCT** מול בוגריה, או מול המנטורים
2. **בזבוז משאבים**
3. **זיהוי עם יוזמות** שלא בהכרח נרצה להזדהות איתן בהמשך הדרך

צמצום הסיכונים

ראשית יצוין כי על מנת לצמצם סיכונים, וכדי לבחון את היתכנות ההצלחה, התכנית פועלת בשנה הראשונה במתכונת פיילוט מצומצם על חמישה משתתפים בלבד.

שנית יש להניח כי גם במקרה של כשלון, הן קהל היעד של בוגרי התכנית, יעריכו את המחשבה והמאמץ שהושקעו בניסיון לייצר תכנית מעין זו, ועל כן נראה כי סיכון זה מצטמצם למדי. ככל שזה נוגע למנטורים השותפים, הרי שלצד התגמול הכספי שהם יקבלו, רוב ככל האנשים הפוטנציאליים למשימה, יתגייסו אליה מתוך החיבור והעין הטובה שהם רוחשים לנושא ולאנשים, ועל כן נראה שגם סיכון זה מצטמצם למדי.

בנוגע לסיכון השני, הרי שהוא מחויב המציאות כדי לבחון את ההצלחה. בנוגע לסיכון השלישי - ניתן להימנע ממנו תוך יצירת פרמטרים קבועים לזיהוי של התכנית עם יוזמות שנולדו ממנה, כאשר הבחירה נשארת נתונה בידי התכנית על פי הכללים שייקבעו.

על כן ניתן לקבוע בצורה בטוחה למדי, שהתכנית לא כוללת סיכונים חריגים. הרחבות נוספות בנושא ניהול הסיכונים ייקבעו בהמשך.

מנגנון המשך

לאחר כחמישה חודשים, נערוך התייעצות הנוגעת להמשך התכנית. ככל שנזהה הצלחה, נרחיב למחזור נוסף של חמישה עמיתים, וככל שזה יצלח, נשקול בסוף השנה להמשיך את הפרויקט עם משתתפים נוספים. בהתאם להמשך הפרויקט והרחבתו, התקציב יגדל בהתאם.

מעקב לאורך זמן - שאלת המעקב לטווח הארוך על השפעת התכנית והמשכיותה נשארת שאלה פתוחה לדיון בהמשך.

שיתופי פעולה

ככל שהמשתתפים יצליחו לייצר, או להאיץ יוזמה שאנו נראה בה יוזמה מוצלחת ומבטיחה, התכנית תשאף לסייע במקסום החיבורים ושיתופי הפעולה האפשריים. YCT אף תראה בחיוב תמיכה מצידה בתקציב SEED MONEY להתנעה, על פי תנאים ורציונאל שייקבעו בהמשך, במידה והדבר יתאפשר.

רכיבים נוספים לשיקול

נושאים להמשך דיון לאורך התכנית ובחינה:

- סדנאות קבוצתיות בנושאים מקצועיים
- פלטפורמת שיתוף ומשאבים למשתתפים

- בנק משאבים וקשרים רלוונטיים
- הרחבת קהל היעד בעתיד

תקציב הפיילוט

- \$ 25,000 - שכר ראש תכנית
- \$ 3,000 - עיצובים \ דפוס וכדומה
- \$ 3,000 - מפגשים פיזיים
- \$ 20,000 - שכר מנטורינג ותקציב פגישות
- \$ 5,000 - בלתי צפוי

סה"כ: \$ 56,000

המימון יגיע מתקציב YCT, ויועבר דרך המשרד הישראלי בשותפות עם נאמני תורה ועבודה.